doi.org/10.31392/UDU-nc-series14-2025-33-26

УДК 378.091.33:784.1

Світлана КОРОБЕЦЬКА [1]

Хорові твори Анатолія Авдієвського як навчально-методичний матеріал на заняттях з музично-теоретичних дисциплін

Досліджуються шляхи використання хорових творів Анатолія Авдієвського на заняттях з музично-теоретичних дисциплін зі студентами мистецьких спеціальностей. Розкривається художній та методичний потенціал хорових творів композитора з точки зору їх залучення у навчальний процес з сольфеджіо, гармонії та аналізу музичних творів. Проаналізовано яскраві приклади творчого доробку А. Авдієвського в різних жанрах та обґрунтовано доцільність їх використання під час занять з музично-теоретичних дисциплін. Запропоновано огляд праць відомих дослідників, присвячених висвітленню творчої особистості Анатолія Авдієвського в контексті української музичної культури, а також багатогранної діяльності митця. Його робота була тісно пов’язана з навчальним процесом у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, зокрема, активною співпрацею з викладачами та студентами, що сприяло залученню творів Анатолія Авдієвського до репертуару студентських хорових колективів та індивідуальних занять з диригування. У зв'язку з цим представлено розширений міждисциплінарний підхід до вивчення творів композитора як навчально-методичного матеріалу на інших фахових дисциплінах. Аналізуються фрагменти окремих обробок пісень народів світу, а також оригінальні хорові твори Анатолія Авдієвського, які доцільно пропонувати студентам на заняттях з музично-теоретичних дисциплін. На основі ретельного відбору фрагментів музичних творів Анатолія Авдієвського відповідно до навчальної тематики показано, що використання цих творів на заняттях з музично-теоретичних дисциплін урізноманітнює види творчої діяльності студентів, підвищує ефективність навчання, збагачує їхній музичний тезаурус, а також сприяє формуванню художніх уподобань студентів та їхнього розвитку як професійних музикантів і викладачів.

***Ключові слова*:** жанри хорової творчості, хорові твори, індивідуальний композиторський стиль, обробки народних пісень, музично-теоретичні дисципліни, гармонічний аналіз, слуховий аналіз, сольфеджіо.

Вступ. Упровадження художніх зразків української музичної культури в освітній процес є нагальною потребою вітчизняної мистецької освіти, а також актуальним завданням у підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва. Такий підхід уявляється доцільним і з точки зору знайомства студентів з багатогранною творчою особистістю видатного українського митця, Героя України, Народного артиста України Анатолія Авдієвського, ім’я якого носить факультет мистецтв Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Долучення студентства до вивчення спадщини українського мистецтва в особі Анатолія Авдієвського та його творчості дозволяє краще пізнати національне коріння української культури, відчути власну ідентичність, зрозуміти цінність народної пісні тощо.

[1] © ***Коробецька Світлана Юріївна***, Український державний університет імені Михайла Драгоманова. https://orcid.org/0009-0005-4164-2637

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням багатогранної творчої діяльності Анатолія Авдієвського, його здобуткам у контексті української хорової культури присвячено дослідження О. Драгомирецької [2], Л. Кияновської [3], В. Корнійчука [4], А. Мартинюк [6], в яких висвітлюється національна значущість діяльності Маестро, його внесок в культурну спадщину України.

Висвітленню творчої особистості Митця-виконавця, видатного хорового диригента присвячено наукові статті та публікації (С. Коробецька, Н. Регеша [9]), спогади та роздуми сучасників у численних періодичних виданнях (С. Горбенко, В. Корнійчук, О. Кушнірук, М. Осипчук, Г. Савчук [10] та ін.). Останнім часом зростає інтерес до вивчення композиторської спадщини Анатолія Авдієвського – автора численних творів для хору в аспекті використання їх у процесі підготовки майбутніх музикантів, викладачів музичного мистецтва.

Початкову спробу зробити акцент на можливості використання творів А. Авдієвського в освітньому процесі містить колективний навчально-методичний посібник «Мистецько-освітні обрії творчості Анатолія Авдієвського», в якому представлено нотну хрестоматію хорових творів митця у відповідності до їх основних жанрових груп, а також стислий музикознавчий та виконавський аналіз окремих творів [7]. Проблемі залучення хорових творів А. Авдієвського у процес викладання музично-теоретичних дисциплін у вищих мистецьких закладах освіти присвячено статтю С. Коробецької [5].

Разом з тим спеціального дослідження творів Анатолія Авдієвського в науково-методичному аспекті з метою їх впровадження у процес вивчення музично-теоретичних дисциплін дотепер здійснено не було. Дана стаття є спробою намітити шляхи залучення музичної спадщини визначного українського композитора Анатолія Авдієвського в освітній процес під час викладання музично-теоретичних дисциплін.

Мета статті – дослідити проблему використання хорових творів Анатолія Авдієвського на заняттях з музично-теоретичних дисциплін зі студентами мистецьких спеціальностей та визначити їх навчально-методичний потенціал.

Для реалізації поставленої мети поставлено такі *завдання*: відібрати та проаналізувати фрагменти хорових творів А. Авдієвського, які можуть бути використані на заняттях з музично-теоретичних дисциплін; розкрити їх художній та методичний потенціал у визначеному аспекті; обґрунтувати і показати доцільність використання художніх прикладів з творчого доробку композитора в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу. Композиторська спадщина Анатолія Авдієвського охоплює твори у хорових жанрах, які можна об’єднати у три великі групи: обробки українських народних пісень, обробки пісень народів світу, оригінальні твори для хору. Безумовно, А. Авдієвський був неперевершеним майстром обробок народних пісень. Його багаторічна виконавська діяльність в якості керівника була пов’язана зі славетним колективом – Національним заслуженим академічним українським народним хором імені Григорія Верьовки. Творча атмосфера в колективі стала своєрідною художньою лабораторією, в якій Митець удосконалював свою майстерність, створював власні неповторні музичні шедеври. Глибоке знання природи української народної пісенності зумовило створення численних обробок пісень, різноманітних за образним змістом, збагачених творчим ставленням композитора до народних скарбів.

Анатолій Авдієвський був не лише художнім керівником, а й педагогом-новатором, лідером, який багато років очолював кафедру теорії та методики музичного виховання, хорового співу і диригування, був проректором-директором інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Все життя він мав справу зі студентством і викладачами, «… приділяв дуже велику увагу професійному рівню навчального процесу, репертуару хорових колективів і в класах із хорового диригування...» [10].

Твори Авдієвського збагачують педагогічний репертуар студентських хорових колективів, а також навчальний репертуар на заняттях з диригування. Разом з тим уявляється доцільним розширити аспекти дослідження творів Анатолія Авдієвського, залучити їх у процес вивчення й на інших фахових дисциплінах, зокрема, на заняттях з музично-теоретичних дисциплін.

Усталеним у науково-методичній та навчальній практиці є змістовне розуміння назви «музично-теоретичні дисципліни» як «окремий блок, що інтегрується у цикл фахових дисциплін. Насамперед, це «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних творів», «Музично-теоретичний практикум» тощо» [1, с. 506].

У цьому плані актуальною постає проблема міждисциплінарних зв’язків як в середині самого блоку музично-теоретичних дисциплін, що змістовно перетинаються між собою, так і з більшістю інших фахових предметів. На це доречно зауважує В. Дорофеєва: «Знання, отримані під час вивчення теорії музики, сольфеджіо, гармонії та ін., впливають на ефективність навчання грі на музичних інструментах, співу тощо, сприяють розвитку музичного мислення та динамізують процес формування музиканта-інтерпретатора» [1, с. 506]. Тому використання в якості навчально-методичного матеріалу творів, що вивчаються студентами на інших дисциплінах, підсилює змістовно-практичну спрямованість музично-теоретичних дисциплін.

Найчастіше хорові твори А. Авдієвського залучаються до вивчення у хоровому класі та на заняттях з диригування. Одночасне їх вивчення на заняттях з музично-теоретичних дисциплін в інших змістовних ракурсах розширює масштаб сприйняття студентами як окремих музичних явищ, так і самих творів.

Методика викладання музично-теоретичних дисциплін передбачає використання різноманітних форм роботи студентів і під час аудиторних групових занять, і у процесі їхньої самостійної роботи. Важливим моментом є те, щоб під час занять студенти опрацьовували не лише теоретичний матеріал та виконували інструктивні вправи до нього, але й аналізували художні музичні зразки в якості ілюстративного матеріалу до тем, що вивчаються. Саме твори А. Авдієвського нерідко можуть слугувати доречними зразками у процесі викладання музично-теоретичних дисциплін. Саме в його творах можна знайти приклади, які допомагають студентам краще засвоїти теоретичний матеріал.

Серед різноманітних форм роботи, які потребують використання художніх зразків музики, до прикладу, на заняттях з «Сольфеджіо», можна визначити наступні: написання диктантів, читання з листа одно- та багатоголосся, транспонування, виконання різних видів творчих завдань, слуховий аналіз тощо. У свою чергу, кожний вид такої роботи також має свою варіабельність: різні види та способи запису диктантів з подальшою роботою над ними, різні способи читання з листа, окремі елементи слухового аналізу тощо. Для кожного елементу такої діяльності на занятті важливо використовувати фрагменти музичних творів. У

навчальному курсі з «Гармонії» вивчення кожної з тем також повинно супроводжуватися ілюстраціями і відповідними музичними прикладами. Побіжно відзначимо, що для вивчення окремих тем у хорових творах А. Авдієвського можна знайти яскраві та різноманітні приклади.

Зауважимо, що гармонічна мова хорових творів А. Авдієвського відрізняється застосуванням як простих гармонічних зворотів по типу T-S-D, так і більш складних послідовностей із залученням барвистих альтерованих акордів, тонального руху з відхиленнями та модуляціями тощо. У процесі гармонічного аналізу хорових творів доцільно показати студентам риси індивідуального композиторського стилю, в якому майстерно поєднуються традиційні засоби виразності з більш сучасним застосуванням барвисто-колористичного дисонуючого співзвуччя. У творах, які аналізуються на заняттях з музично-теоретичних дисциплін, такий підхід слід пов’язати з образним змістом і текстом певного твору.

У межах статті не уявляється можливим проаналізувати всі твори композитора, тому у відповідності до обраної теми ми відібрали найбільш показові фрагменти окремих *обробок народних пісень народів світу*, а також *оригінальних хорових творів* Анатолія Авдієвського, які доцільно пропонувати студентам на заняттях з музично-теоретичних дисциплін.

«Аріран» – корейська народна пісня для сопрано соло і мішаного хору. Ця обробка є чудовим прикладом для використання на заняттях з «Сольфеджіо» та «Гармонії» під час вивчення окремих тем. Так, вже на початку обробки можна помітити стилістичні риси, притаманні оригінальному композиторському стилю, який тут виявляється у несподіваному свіжому звучанні мелодії корейської народної пісні і «пряному» супроводі. Його гармонія цілком сприймається як «романтична», вона насичена низкою септакордів, затриманнями, дезальтерацією, що в цілому додає терпкості звучанню. Спокійна, виразна мелодія сопрано повністю витримана в тональності B-dur з мажорною пентатонікою, що є характерною ладовою ознакою східної мелодики. Нескладна мелодія пісні сама по собі може бути зразком для написання одноголосного диктанту з побіжним аналізом її ладо-ритмічних особливостей. Примітною є незвична будова мелодії по фразах: замість звичної схеми 4+4 такти бачимо скорочення до 3+3 такти. У поєднанні з пентатонікою мелодія набуває цілком колоритного звучання відповідно до східної стилістики.

Роботу над диктантом можна далі продовжити, виконавши завдання з її транспонування по різних тональностях, вивчення напам’ять, зі співу ланцюжком тощо. Поряд з цим доцільно зробити, до прикладу, слуховий аналіз хорового звучання, що супроводжує цю мелодію. В гармонічному плані хорова партитура виглядає зручним зразком для визначення акордів на слух: цілковито чотириголосний склад з мінімальною мелодизацією голосів (тт. 1-4). Аналізуючи дану акордову послідовність зі студентами (T- VI- $DD7^9$ – II7 – D із затриманням), слід звернути їхню увагу на характерну гармонію: $DD7^9$ з дзвінкою ноною у сопрано і наступний перехід у II7, яка додає свіжості і барвистості звучанню. При цьому продемонструвати плавність голосоведіння у з’єднанні септакордів.

Обробку французької жартівливої пісні «Жайвір» доречно використовувати на декількох музично-теоретичних дисциплінах. У ній також доцільно розглянути окремо мелодію (соло баса) і хорову партитуру. Спочатку мелодію можна використати для запису одноголосного диктанту в басовому ключі. Одночасно слід звернути увагу студентів на притаманний їй ритмічний малюнок з характерним пунктирним ритмом .

У контексті міждисциплінарних зв'язків музично-теоретичних дисциплін цю пісню можна використати для завдання з гармонізації мелодії в курсі «Гармонія». Студенти можуть творчо підійти до цього завдання, створивши власні варіанти гармонізації. Крім того, жанрово-танцювальна основа мелодії та її лаконічність дають підстави розглянути пісню в якості теми для варіацій. Тож і такий підхід дає змогу розширити творчий потенціал студентів для створення варіаційного циклу. Подібні завдання є доречними в курсі «Аналізу музичних творів», зокрема, під час вивчення теми «Варіації та їх різновиди». Використовуючи тему пісні, студенти можуть спробувати написати різнотипні варіації: на *basso ostinato*, орнаментальні, романтичні тощо. Зрештою, така тема доречна навіть для створення джазової композиції або власного аранжування.

Як завжди, в хорових обробках народних пісень А. Авдієвського художній інтерес викликає ставлення автора до народної пісні та майстерність композитора в її аранжуванні. У даній обробці композитор доручає звучання мелодії густому тембру соло баса за підтримки мішаного хору і баяну. Аналіз хорової фактури свідчить про створення барвистої, несподіваної гармонії з мелодизацією голосів, з охопленням септим та нон, які додають колоритних «родзинок» звучанню. Водночас спрощений акомпанемент баяна, навпаки, витриманий у незмінному русі лише двох акордів: T і D з гамоподібним рухом між ними. Жартівливий образ пісні «Жайвір» створюється цілим комплексом засобів виразності, на які слід звернути увагу студентів. Окрім тексту, це елементи зображальності у вигляді імітацій веселого пташиного співу: спочатку імітація співу зозулі (перші 4 такти), далі – глісандо від квінти до тоніки в хорових голосах (т. 9), нарешті, грайливі форшлаги у верхньому регістрі баяну (тт. 14-15). Аналіз таких моментів у творах завжди викликає у студентів цікавість і захоплення, а композитору дає різноманітну палітру відтворення яскравого художнього образу.

«Вже весна» – це обробка словацької народної пісні. Аналіз цього твору може стати доречним для вивчення тем, пов'язаних з ритмом. Адже вся пісня витримана в танцювальному синкопованому ритмі, який стає провідним засобом виразності у цьому творі. Основна мелодія народної пісні в унісоні чоловічого хору має оригінальний ритм зі зміщенням акценту з сильної долі на слабку, при чому у розмірі 2/4 з першої шістнадцятої на наступну восьму з крапкою як варіант пунктирного ритму. Це додає мелодії ритмічної загостреності та акцентування (тт. 13-17). Відтак цю мелодію можна подати у вигляді ритмічного диктанту з «Сольфеджіо», а також як приклад синкопованого ритму в курсі «Елементарної теорії музики». Про важливість ритму в системі засобів музичної виразності, ритм як складову її «ядра» йдеться і в курсі «Аналіз музичних творів», де цей приклад може стати яскравою ілюстрацією.

Творчий доробок А. Авдієвського, окрім обробок народних пісень, також містить оригінальні авторські композиції. Провідною стильовою рисою цих творів стає увага автора до вишуканих деталей у використанні цілого комплексу засобів виразності: в гармонії, поліфонії, мелодико-колористичних засобах тощо. Поліфонічна природа музичного мислення композитора пов'язана з народнопісенною підголосковістю. Ця стильова особливість притаманна як його обробкам, так і авторським творам, що створює цілісність композиторського стилю А. Авдієвського.

Усі авторські хори А. Авдієвського написані на слова відомих поетів (Л. Українки, В. Лагоди, М. Сома, А. Шкурата). Кожен твір вирізняється яскравою

творчою індивідуальністю і неповторністю звучання. Під час вивчення курсу гармонії доцільно використовувати ці твори, зокрема, для показу колористичних можливостей гармонічної мови.

У цьому плані показовою є гармонія хорової композиції «Колискова» на слова Лесі Українки. Так, на початку твору [тт. 1-5] композитор демонструє поліладовий ефект, який виникає від поєднання двох різноладових акордів: T (F-dur) та VI ступеня (d-moll). Поліфунціональність гармонії разом із поліладовістю на самому початку твору в поєднанні з м'яким, тихим, «педальним» звучанням хору та ніжною мелодією сопрано-соло створює неповторний колорит колискової пісні. Принагідно зауважимо, що подібні явища поліладовості стають характерною рисою і для гармонічної мови інших творів Авдієвського. Тож ці приклади можуть стати чудовими ілюстраціями для вивчення відповідних тем з гармонії.

Для того, щоб безпосередньо відчути колористичність звучання початку твору, його можна запропонувати для виконання студентам у групі на заняттях з «Сольфеджіо». Корисним буде не лише сольфеджування (спів нотами), а й виконання закритим ротом (mormorando). Початок твору також може стати чудовою ілюстрацією до теми «Органний пункт» в курсі «Гармонії». Це гармонічне явище утворюється в даному фрагменті за допомогою витриманих квінт у густому звучанні басових голосів. Нашарування на тонічний квінтовий органний пункт акордів групи S у більш м'якому звучанні жіночих голосів створює неповторний тембро-гармонічний колорит.

Нотний текст хору може стати прикладом і для слухового та гармонічного аналізу. Зокрема, цікавим аналітичним моментом є застосування композитором акордів медіантової групи (тризвуки VI та III ступенів) – у 6 т. на слова «кинув до нас», а також класичний каденційний зворот: s-K64–D7-t практично у чотириголосному викладенні. Зосередившись на жіночому двоголоссі 3 і 4 куплетів, можна почути двічі гармонічний мінор з IV♯ та VII♯ ступенями в тональності d-moll з утворенням двох характерних зб.2. У даному творі подібні ладові загострення стають засобом втілення художнього образу і пов'язані з драматичними моментами тексту: «Тяжка годинонько! Гірка хвилинонько! Лихо не спить, лихо не спить...». І на це також слід звернути увагу студентів у процесі слухового аналізу.

Пісня «Над широким Дніпром» написана в куплетній формі, де заспів в тембрах жіночих голосів звучить переважно в терцію, утворюючи двоголосся. Подібне звучання джерелами походить від народного співу, його ранньої форми багатоголосся з двома рівноправними голосами під назвою твору – «підтримання основного наспіву паралельним рухом консонуючими інтервалами» [8, с. 88]. Дві фрази заспіву (тт. 1-8) утворюють між собою секвенцію зі зрушенням на ступінь вгору та тимчасовою зміною ладу (C-dur — d-moll).

Проаналізувавши ці моменти разом зі студентами у процесі прослуховування пісні, можна спробувати записати на слух початок твору у вигляді 2-голосного диктанту. Варіанти запису диктанту можуть бути різноманітні: вільний запис, запис по пам'яті, тембровий диктант (вокальний або інструментальний) тощо. Доцільно продовжити роботу над диктантом і вдома: запис напам'ять з транспонуванням у різних тональностях, спів та гра двоголосся, коли по черзі один голос співається, інший – виконується на інструменті і навпаки.

Безумовно, обидва оригінальні твори є доречними для читання з листа як в аудиторії, так і під час самостійної роботи. Комбінації голосів можуть бути різноманітні – це і виконання ланцюжком зі зміною голосів по черзі, і спів через такт, і залучення інструменту, коли 1 чи 2 голоси сольфеджуються, а решта виконуються на інструменті.

У цілому, пісню «Над широким Дніпром» можна виконувати групою як вправу з читання з листа чотириголосного прикладу. Витриманий в діатоніці, ритмічно нескладний, він є доступним як для співу на заняттях з «Сольфеджіо», так і для самостійної роботи вдома. До того ж подібні зразки можна використовувати і для формування навичок читання хорових партитур.

Висновки. Хорові твори Анатолія Авдієвського, його обробки народних пісень та оригінальні хорові твори є високо професійними художніми зразками, які доцільно вивчати зі студентами, а також використовувати на заняттях з музично-теоретичних дисциплін в якості навчально-методичного матеріалу. Ретельний відбір певних музичних фрагментів творів у відповідності до тем, що вивчаються, використання різноманітних форм роботи з цим матеріалом на заняттях та вдома – все це має на меті підсилити ефективність навчання студентів, збагатити їхній музичний тезаурус, поглибити базову фахову підготовку, основу якої складає вивчення музично-теоретичних дисциплін.

Використання творів хорової спадщини Майстра на заняттях з музично-теоретичних дисциплін має провідне значення й у формуванні мистецьких уподобань студентів, вихованні в них любові до рідної культури та становленні їх як професійних музикантів і педагогів.

Література:

1. Дорофєєва В.Ю. (2018), Музично-теоретичні дисципліни у сучасній мистецькій парадигмі: традиції та новації. Науковий журнал *Молодий вчений*. № 2 (54) с.505-508. URL: https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5164/5065

2. Драгомирецька О.С. (2016), Творчість Анатолія Авдієвського в контексті хорової української культури. Дис. … канд. мистецтвознавства: 17.00.03. 206 с. URL: https://lnma.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/diss-drahomyrecka.pdf

3. Кияновська Л. О. (2017), Таємні письмена душі… Анатолій Авдієвський: шляхами творчості: монографія. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова. 280 с.

4. Корнійчук В.П. (2012), Маестро Анатолій Авдієвський. Портрет хору з мозаїки: художньо-документальна повість. Київ: Криниця. 496 с.

5. Коробецкая С. (2018), Хоровые произведения Анатолия Авдиевского в контексте преподавания музыкально-теоретических дисциплин в вузах искусств Украины. Музыкальная культура и национальное сознание: глобализация, модернизация, коммуникация. *Материалы Международной научно-практической конференции Казахского национального университета искусств.* Астана. КазҰӨУ. С. 237-240.

6. Мартинюк А. (2014), Постать академіка Анатолія Авдієвського і обрії української музичної культури сьогодення. *Українознавчий альманах*. №16. С. 36-41.

7. Мистецько-освітні обрії творчості Анатолія Авдієвського: навчально–методичний посібник. Нотна хрестоматія. (2017), Загальна ред. та упорядкування С. Коробецька. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова. 185 с.

8. Побережна Г.І., Щериця Т.В. (2006), Українська народна пісня: навчальний посібник із сольфеджіо. Київ: Вища школа. 151 с.

9. Регеша Н.Л. (2016), Творчий доробок Анатолія Авдієвського в контексті українського хорового мистецтва. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, (35), с. 138-146. URL: http://arts-series-knukim.pp.ua/article/view/158253

10. Савчук Г. (2023), Пам'яті видатного митця, хормейстера-новатора Анатолія Авдієвського (до 90-річчя від дня народження). Музика. URL: http://mus.art.co.ua/pam-iati-vydatnoho-myttsia-khormeystera-novatora-anatoliia-avdiievskoho-do-90-richchia-vid-dnia-narodzhennia/

Svitlana KOROBETSKA

Anatolii Avdiievskyi's choral works are educational and methodical material in music theory classes

The article explores the ways of using Anatolii Avdiievskyi's choral works in music theoretical courses with students of art majors. The artistic and methodological potential of the composer's choral works is revealed in terms of their involvement in the educational process of solfeggio, harmony, and analysis of musical works courses. Vivid examples of A.Avdiievskyi's creative output in various genres are analyzed and the feasibility of their use during music theory classes is substantiated. The article also offers a review of the famous researchers' works devoted to highlighting the creative personality of Anatolii Avdiievskyi in the context of Ukrainian culture and his multifaceted activities. His contributions to the educational process at the National Pedagogical Mykhailo Dragomanov University (Dragomanov Ukrainian State University) were particularly significant, as they were incorporated into the repertoire of student choirs and individual conducting classes through his active collaboration with teachers and students. In this regard, an expanded interdisciplinary approach to the study of the composer's works in other professional disciplines as educational and methodological material is presented. Fragments of individual arrangements of folk songs of the peoples of the world, as well as original choral works by Anatolii Avdievskyi, which it is advisable to offer to students in music theoretical courses, are analyzed. Based on a diligent selection of Anatolii Avdievskyi's musical works fragments in accordance with the educational topics, it has been shown that the use of these works in music theory classes diversifies the types of creative activity of students, enhances the effectiveness of learning, enriches their musical thesaurus, also contributes to the formation of students' artistic preferences and their development as professional musicians and teachers.

***Keywords*:** genres of choral work, individual composer's style, arrangements of folk songs, music theoretical courses, harmonic analysis, auditory analysis, solfeggio.

References:

1. Dorofieieva V.Iu. V.Yu. (2018), Music-theoretical disciplines in the modern artistic paradigm: traditions and innovations. Scientific journal Young Scientist. No. 2 (54) pp. 505-508. URL: https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5164/5065

2. Drahomyretska O.S. (2016), Anatoliy Avdievsky's work in the context of Ukrainian choral culture. Dissertation in art history: 17.00.03. 206 pp. URL: https://lnma.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/diss-drahomyrecka.pdf

3. Kyianovska L. O. (2017), Secret writings of the soul… Anatoliy Avdievsky: paths of creativity: monograph. Kyiv: Publishing House of the M.P. Dragomanov National University of Arts. 280 p.

4. Korniichuk V.P. (2012), Maestro Anatoly Avdievsky. Portrait of the Choir from Mosaic: An Artistic and Documentary Story. Kyiv: Krynytsia. 496 p.

5. Korobetskaya S. (2018), Choral Works of Anatoly Avdievsky in the Context of Teaching Music and Theoretical Disciplines in Ukrainian Universities of Arts. Musical Culture and National Consciousness: Globalization, Modernization, Communication. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference of the Kazakh National University of Arts. Astana. KazUU. P. 237-240.

6. Martyniuk A. (2014), The Figure of Academician Anatoly Avdievsky and the Horizons of Ukrainian Musical Culture Today. Ukrainian Studies Almanac. No. 16. P. 36-41.

7. Artistic and educational horizons of Anatoly Avdievsky's work: educational and methodological manual. Sheet music reader. (2017), General ed. and arrangement by S. Korobetska. Kyiv: Publishing house of the National Polytechnic University named after M.P. Dragomanov. 185 p.

8. Poberezhna H.I., Shcherytsia T.V. (2006), Ukrainian folk song: a textbook on solfeggio. Kyiv: Higher School. 151 p.

9. Rehesha N.L N.L. (2016). Anatoly Avdievsky's creative work in the context of Ukrainian choral art. Bulletin of KNUKiM. Series "Art Studies", (35), pp. 138-146. URL: http://arts-series-knukim.pp.ua/article/view/158253

10. Savchuk H. (2023), In memory of the outstanding artist, choirmaster-innovator Anatoly Avdievsky (to the 90th anniversary of his birth). Music. URL: http://mus.art.co.ua/pam-iati-vydatnoho-myttsia-khormeystera-novatora-anatoliia-avdiievskoho-do-90-richchia-vid-dnia-narodzhennia/